

Зміст

Новенька.....	9
Смерть і гаражний розпродаж	16
Пекло.....	22
Останній ковток весни.....	28
Жодних слідів.....	34
Двадцять дві пари сонцезахисних окулярів	45
Кроляча душа	53
Жіночий час	60
Шкіряна куртка, частина перша	66
Шкіряна куртка, частина друга.....	69
Смерть Джуді Плюм.....	73
Ми бачимо майбутнє.....	81
Чому я люблю свою пилку.....	86
Мікеланджело	89
Середина життя	94
Акула.....	101
Молоко	109
Ноура.....	110
Блакитна парасоля.....	120
<i>Посилання</i>	<i>123</i>
<i>Подяки.....</i>	<i>125</i>
<i>Про авторку</i>	<i>126</i>

Шкіряна куртка, частина перша

Куртка вже з віком, м'яка на дотик. З товстої чорної шкіри, з підбитими плечима й коричневим кантом уздовж кишень. На талії — три пряжки, що стягують її докупи, створюючи ту саму впізнавану силуетну лінію в стилі вісімдесятих.

Я знайшла її, як вона висіла у вітрині вінтажної крамниці в Брайтоні, Англія. Десь у затишному мощеному провулку, що відходив від Кранборн-стріт, під різнокольоровими прапорцями й квітковими ящиками. Я приїхала туди з доповіддю на симпозіумі, присвяченому сучасному жіночому письму — аспірантка, що прагнула заявити про себе й чекала, поки її життя нарешті почнеться. Я тоді ще не знала, але я була вільна. Усі обов'язки, які мала, ідеально збігалися з тим, чого я сама хотіла. Мені щойно виповнилося двадцять вісім.

Я досі прив'язана до тієї жінки — її мрій і амбіцій, хоча вона мене й лякає. Те, що я могла бути такою зосередженою, що відкидала будь-який інший досвід заради одного великого задуму. Вона була вперта, ця жінка в шкіряній куртці, — мала п'ятирічний план і трималася його! Захопливо впевнена в собі, але водночас до прикрості — спрагла нагоди. Та сама жінка, яка не знаходила часу провідати бабусю, яка регулярно пропускала дні народження племінників і племінниць, яка поїхала — і не озиралася.

Вона й я — це, звісно, одна й та сама людина. Але водночас ми зовсім різні. І в цьому немає нічого поганого — це просто життя, що триває своїм звичним плином: погоджуєшся

на роботу, яка дає змогу оплачувати рахунки, купуєш дім, заводиш сім'ю.

Я навмисне не порівнюю теперішнє з тим первоцвітом незалежності й амбіцій — бо що може з ним змагатися? Йдеться не про успіх чи поразку. Зміна була глибшою — вона сталася за кілька років після початку п'ятирічного плану, коли все йшло добре, й список справ успішно коротшав. Але щойно одну ціль досягнуто — на її місці виростала інша. Такий вже ритм у надміру амбітних.

Я почала сумніватися, чи взагалі все це приведе до справжнього успіху — окрім хіба що стійкої здатності жертвувати всім іншим. Моя рішучість похитнулася. Навіщо я все це затіяла? Я зрозуміла, що більше не прагну того самого. Куртка переїхала на задній план гардероба.

Минуло кілька років. Я стою перед шафою, приголомшена кількістю мотлоху, за який чіплялася всі ці роки, — і не знаю, що робити з цією громіздкою річчю, яку ніколи не ношу. Колись, коли англійський холод просочувався аж до кісток, куртка здавалася практичним придбанням — і водночас наслідувала панк-стиль молодих жінок, яких я зустрічала в Брайтоні: з поголеними головами й вінтажним убранням. Але тут, під сонцем Австралії, вона завжди здавалася трохи недоречною. Вислів із чужого клімату й іншого часу.

Я кинула її важким пластом на ліжку — до решти речей, які вирішила віддати: тісні чорні сукні для офісу; блискучі топи з паєтками; яскраві штани, куплені колись на хвилі імпульсу, коли мені захотілося більше кольору в гардеробі. Це були речі, яких я тоді хотіла — але тепер ніколи не ношу.

І все ж, попри її непрактичність і те, скільки місця вона займає, в останню мить я повертаю шкіряну куртку назад у шафу. Можна назвати це сентиментальною цінністю. Завеликий сувенір. Вона завжди буде уособлювати щось

інше — частину мене, від якої я не готова відмовитися назавжди: ту амбітну, вмотивовану жінку — навіть якщо куртка вже більше не сидить як слід.

Опубліковано в газеті «Guardian», 2022.

Чому я люблю свою пилку

Коли прийшла весна, ми вийшли у двір і оглянули занедбаний сад. Дерева навколо будинку захоплювали простір — поросль подвоїлась, а гілля вже загрожувало впасти на дроти. Газон заріс — тижнями ніхто його не чіпав, усе в бур'янах. Ми заходилися поратися біля хати. Денні косив траву й обприскував бінді. Джої вишикував своїх динозаврів і копався в пісочниці. Я взялася за прибирання.

Як і більша частина хатньої роботи, прибирання, якщо вже втягнутись, може тривати без кінця. Я почистила ванну кімнату, потім — пральню. Помила собаку й його лежанку. Вирішила впорядкувати веранду і пішла по повітродувку, що припадала пилом у глибині сараю. Я не змогла її завести.

— Я викину це лайно! — пригрозила я. Денні розсміявся.

Коли я вперше захотіла мати повітродувку, я показала Денні електричну модель в інтернеті.

— Нам краще взяти бензинову, — впевнено сказав він.

Я погодилася — так, як колись погоджувалася мама, коли тато ухвалював рішення за двох, а потім вона нарікала, що це зовсім не те, чого їй хотілося. Я взагалі мало що тямлю в повітродувках — електричних чи якихось інших, — тільки знала, що бачила, як тітка одним натиском кнопки здуває пил і листя з широкої сільської веранди. Це було справжнє відкриття в хатній роботі. Я хотіла те саме.

Те, з чим ми повернулися додому, було зовсім не те. Вона була більша й громіздкіша. Щоб завести маленький мотор,

треба було смикнути за шнур — як я швидко дізналася, це значно важче, ніж здається. Потрібна суміш сили й координації: притиснути її донизу і водночас різко смикнути вгору. Потрібне пальне, змішане з мастилом в якомусь співвідношенні, яке я ніколи не можу згадати. Було три різні кнопки — кожна за щось відповідала. Я відчула в собі невпевненість, — таку, що перетворюється на знайому жіночу безпорадність у присутності двигунів і мастила. Того дня Денні завів її за мене — і я пішла прибирати.

А за тиждень його не було вдома — він був на роботі, а я ніяк не могла її завести. Я люто боролася зі шнуром. Перевірила бензин. Натискала всі кнопки. Зрештою здалася і купила мітлу. Повітродувка ще довго безпорадно стояла в сараї. Щоразу, коли вона мені була потрібна, я нарікала Денні й згадувала ту електричну — ту, легку й зручну, чий малий корпус можливий лише завдяки літієво-іонній батареї в самісінькому серці.

Приблизно тоді батькові стало гірше, і він потрапив до лікарні на кілька тижнів. Мама раптово опинилася в ніби-самотньому житті. Вона подзвонила, роздратована власним газоном: не могла завести газонокосарку. Я впізнала це одразу — цю безпорадність. Тільки цього разу вона була пронизана смутком. Без тата їхній обережний танець хатньої роботи — «його» і «її» — зламав ритм. Наслідок життя у близькості й взаємозалежності, що набирає форми в стосунках між чоловіком і жінкою, а може, й між чоловіком і чоловіком, між жінкою і жінкою. Я не знала інакшого.

Тож коли цього разу Денні запропонував завести повітродувку — я відмовилась. Старанно змішала мастило й бензин, смикнула за шнур так, ніби знала, що роблю — і вона заревла. Я все одно її ненавиділа.

Коли надворі вже не лишилося нічого, що потребувало прибирання, я знову оглянула подвір'я. У межах паркану — у тій частині двору, що ближче до будинку — було

чисто. Майже передміське охайне довершення, якого так важко досягти в глушині. Але це — лише відсотків п'ять усієї ділянки. Усе решта — хащі з пітоспору́ма, папороті й дикої малини під шатром білих евкаліптів і терпентина. Така земля вимагає важкої техніки й тижнів підготовки до пожежного сезону щороку. Я знову побачила, як гілля змикається навколо будинку, а паростки акації пробиваються вгору.

Того вечора я показала Денні в інтернеті маленьку акумуляторну пилку — але він був категоричний:

— Нам краще взяти бензинову, — упевнено сказав він.

Я твердо настояла на своєму — і не зрушила з місця майже годину. Наступного дня він прийшов додому з моєю електричною пилкою. Металева й пластикова, легка й невелика, з ланцюгом, що не викликає страху. Упродовж решти тижня я з радісною незалежністю обрізала гілки й колола тріски у важких гумових чоботах.

Ось чому я люблю свою пилку. Це річ, якою мама ніколи б не користувалася, а тато в молодості — ніколи б не купив (хоч тепер постійно її позичає). Їй не треба ні бензину, ні мастила. Лише батарея й розетка — і я з цим даю собі раду. Я також не дала себе переконати — попри всі Денніні старання — придбати щось інше, чого я насправді не хотіла і, найімовірніше, ніколи б не використала. Мені нема на що нарікати: моя пилка — ідеальна.

Денні тим часом повернувся з гіпермаркету для дому й саду із акумуляторною повітродувкою для роботи. Він у захваті.